

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiesane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Sinódele.

Sibiu, 2 Maiu n.

Poimâne, Duminecă, se întrunesc în sesiune ordinară cele trei sinóde eparchiale ale bisericei noastre, — așa cum dispun literile statutului organic, legea noastră fundamentală, frumoasă și măreață operă a marelui nostru Andreiu și a celor-ce cu a lor minte luminată ajutoriu i-au dat la întocmirea și așezarea acestor base puternice și neperitóre pe séma bisericei noastre și prin ea pe séma neamului nostru.

În Sibiu, Arad și Caransebeș, — cele trei centre bisericesci ale Românilor de legea gr. or. — reprezentanții credincioșilor bisericii noastre se adună de nou pentru a primi amănunțită dare de sémă de la cei-ce din încrederea obștei însărcinați sunt să conducă afacerile administrative ale dieceșei lor, pentru-ca esaminând cu scrupulositate darea de sémă ce li-se face, să pôta aproba sau reprobă aceea-ce s'a făcut în decursul unui an, luând măsuri pentru viitoriu și dând înviațiuni, că ce are să se facă, și cum are să se facă de aci înainte, pentru-ca bine să fie și în interesul bisericei și a neamului să fie aceea ce se face.

Suntem convinși, că deputații sinodali din toate eparchiile noastre, vor căuta și de astădată să aște în bună înțelegere mijlocele cele mai eficace, și între împrejurările date și aplicabile, prin cari să se pôta face îmbunătățiri pe toate terenele vieții noastre culturale-naționale, delăturând după putință neajunsurile pe cari avem să le întimpinăm încă în biserica noastră.

Pentru-că mai avem și neajunsuri, multe și mari, cari însă cu ajutoriu lui Dumnezeu pe rînd delăturate vor fi toate.

Deocamdată mulțamită să dăm Celui de sus, că cel mai mare dintre neajunsurile din trecut l-am învins și delăturat pentru totdeauna, — neîncrederea cu care ne purtam unii față de alții. Astăzi nu mai domnesce în sinódele noastre nici o desbinare, nici o înstrăinare, nici o divisare, care să facă iluzorie ori-ce înaintare spre bine, ci pretutindenea suntem bine consolidați, o armonie frățească stăpânesce pe toți deputații sinodali, conștiință fiind unul câte unul de frumoasă misiune ce o are fie-care din ei și toți împreună, de a contribui din toate puterile la aceea, că așezămintele noastre bisericesci, sfinte și neprețuite, întărite să fie, ear' nu sguđuite în temelile lor. Și dacă ici-colea se mai ivesce câte o notă discordantă, ea rămâne izolată și nu mai face nici o îngrijire celor-ce la olaltă sunt cu inimile și cu mințile lor, puse în serviciul scumpei noastre biserici.

Suntem deci porniți pe cale bună; și mai avînd și fericirea de a vedea așezată conducerea în mâni tari și destoinice, ear' în jurul conducerii avînd grupat tot ce are biserica noastră mai bun și mai luminat, — din cler și dintr-o miren, — nu putem să privim de cât numai cu încredere în viitoriu care ne așteptă, și care sperăm să fie mai senin decum ne este de multe-ori — prezentul.

Astăzi, când terenul de muncă și activitate pe séma bărbaților nostri

de valoare e redus aprópe numai la terenul bisericesc-școlar, la terenul cultural-național, — asigurat pe séma lor în urma înțelepciunii și precauțiunii marilor nostri înaintași, — ne face o deosebită plăcere a puté constata, că pe acest teren, deschis încă pentru ei, îi vedem înșiruiți pe toți, și temeinică ne este credința și speranța, că și de astă-dată rezultatul schimbului de idei ce'l vor face în sinóde nu va fi altul, de cât întărirea zidului de apărare tras în jurul bisericei noastre, prin autonomia câștigată după atâtea lupte grele și îndelungate.

Privim deci cu încredere și de astă-dată la activitatea ce o vor desvolta cele trei sinóde eparchiale ale bisericei noastre, și dorind, ca rezultatul consultărilor lor să se resimtă cât de bine și cât de curînd, salutăm din inimă pe deputații cari se vor întruni în ele preste două zile, pentru-ca muncă priincioasă să se sevirîescă pe séma bisericei noastre, mult cercată și mult învidiată.

Delegațiunile. Marți, în 6 Maiu, se deschide sesiunea delegațiunilor în Budapesta. După cum se scrie de la Viena, în 7 Maiu membrii delegațiunilor vor fi primiți în audiență din partea monarhului, ear' în aceeași zi după amieză ministrul comun de externe, contele Goluchowski, își va face esposeul și-și va prezenta bugetul.

Discuțiile în delegațiuni promit a fi foarte interesante, dat fiind-că se vor învîrti mai mult în jurul politice externe cu privire la Balcani. Ministrul comun de război va cere votarea sumei de 38 milioane coróne pentru tunuri nou.

Conferențele învățătorești.

Sibiu, 2 Maiu n.

Eri s'au început conferențele învățătorești din archiepiesa noastră, spre a discuta temele date de autoritatea bisericesc-școlară și alte momente de interes pentru învățători și cauza școlară. Conferința cercului Sibiu, la care aparțin învățătorii din protopopiatul Sibiului și din cel al Avrighului, s'a început la 9 ore dimineața, cu serviciu divin oficiat în biserica parochială din Sibiu-cetate. După serviciul divin învățătorii s'au întrunit în sala mare a seminarului „Andreian”, unde comisariul consistorial, ref. școlar Dr. Daniil Barcian a făcut deschiderea prin un remarcabil discurs.

După enunțarea deschiderii s'a cetit apelul nominal al membrilor conferinței, în firul căruia s'a constatat că, cu o disparență excepțiune, toți membrii sunt prezenți. Pe lângă acestia s'au înscințat că vor să iee parte la conferința de aici încă opt membri aparținători altor cercuri (învățători și învățătore din protopopiatele: Agnita, Brașov, Cetatea de pîtră și Zarand), cari împedecați a se prezenta la conferențele din cercurile căror aparțin, satisfac datorinței lor participând la conferința cercului Sibiu — sigur cea mai de frunte dintre toate, judecând după discursul de deschidere și după magistrala prelegere ținută de comisariul Dr. Barcian ca resumare a discuțiunii asupra „proiectului de plan de ore pentru școlile cu mai mulți învățători”, elaborat de corpul didactic de la școala noastră din Poplaca și prezentat prin învățătoriu Vișelariu, și ca observări ale sale asupra elaboratului. Partea cea mai mare a ședinței de ieri înainte de amiază a fost eshau-

riată prin această prelegere, ascultată cu vie atențiune și deosebit interes atît din partea membrilor, cât și din a oșpeților conferinței, între cari: Înaltpreasfinția Sa metropolitul, Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. Pușcariu, asesorul Z. Boiu, preotul militar I. Broju, subinspectorul reg. de școle Mircea etc.

Amintim aci, că în fruntea învățătorilor din tractul său a luat parte la ședința și protopopul Avrighului Ioan Cîndea.

Pe când învățătoriu Stoica și făcea observațiunile asupra elaboratului asupra planului de ore, a sosit metropolitul însoțit de vicariul Dr. Pușcariu și de asesorul Boiu, întâmpinat fiind cu însuflețite aclamațiuni. După încetarea acestora, Înaltpreasfinția Sa a salutat conferința prin un cald discurs, isvorit din inimă și inspirat de dragostea ce o are pentru statul învățătorec și cauzele școlare. Începînd cu creștinescul salut „Christos a înviat!” arată: cum — de-și ocupat în ședința consistorială și cu agende din prejma sinodului archiepiesan, totuși și-a luat nițel timp pentru a saluta pe învățătorii adunați în conferință. Presentînd exemplu albina, care din flóre 'n flóre sbóră și adună mierea pentru a o duce în coșniță, îi îndemnă să adune și ei cunoștințe folositoare cât de multe și de ori-unde le-ar afla, pentru-că învățătura lor nu e numai a lor, ci au s'o împărtășescă mlădițelor neamului nostru date lor spre creștere și educare. Și cum va învăța cineva pe altul, când nici el însuși nu știe?! Dar' învățătura, fie ea cât de bogată, cunoștințele fie cât de multe, dacă nu e în temeiată pe morală, pe credință, nimic prețuesce. De aceea învățătorii nostri să infil treze în sufletul elevilor lor mai pe sus de toate simțul de moralitate, de credință și temere de Dumnezeu! Astfel lucrînd, și vedînd poporul folósele ce munca învățătorilor le aduce lui și copilașilor lui, — nu va lipsi nici răsplată, pentru-că poporul nostru știe și recunoște — unde vede rezultate, — că „vrednic este muncitoriu de plata sa”.

În firul acestor idei a întretesut Înaltpreasfinția Sa o mulțime de sfaturi și îndemnuri, pentru cari a și fost răsplatit cu însuflețite aclamațiuni, după cari comisariul conferinței, în cuvinte omagiale a mulțamit pentru înalta distincțiune făcută conferinței prin această vizită, asigurînd pe Înaltpreasfinția Sa, în numele tuturor, de dragostea și reverința ce statul nostru învățătorec i-o păstrează, și de zelul cu care toți lucră și lucra-vor pe cariera lor învățătorească, pentru-ca astfel să se facă vrednici de interesul și dragostea părintescă, cu care Înaltpreasfinția Sa urmăresce lucrările conferențelor învățătorești.

Continuîndu-se apoi programul, învățătoriu Stoica urmăză cu desvoltarea observațiilor sale asupra elaboratului. Reflectînd pe scurt referentul corpului didactic de la școala din Poplaca, după care urmăză interesanta și mult instructiva resumare făcută de dl Barcianu.

Acceptat planul de ore (proiect) pentru prima clasă, îndreptat conform îndigărilor date de comisariu, a urmat discuția asupra proiectului de plan de ore pentru clasa a doua. Acesta s'a terminat la ora 1 după amieză, ear' în ședința a doua, care a durat de la 3 până la 6 ore sêra, conferința a terminat cu discutarea proiectului pentru clasa a treia (despărțemîntul 3 și 4). Și în această ședință forța discuțiunii a fost o magistrală prelegere a comisariului Dr. Barcian despre: cum are să propună învățătoriu geografia și istoria.

Combaterea proselitismului.

Disertațiune, cetită în conferința preoțescă din tractul Solnocului la 30 Novembre 1901, de preotul Nicolae German.

(Urmare.)

V. Mulțămirea preotului cu situația între împrejurările date.

Preotul care nu se mulțămesce cu venitul ce l' are în parochia sa, conform referințelor locale, se încercă în tot modul și pe toate căile a-și mări stiolele, ear' poporeni se, fiind-că nu le concede starea materială ori pôte-că nu voesc a se lăsa de usul bătrîn; se împotrivesc și nu satisfac preotului.

Atunci cêrta e gata și apoi ce este cêrta între preot și popor de cât unul din simptomele proselitismului, care de-și nu la moment, totuși cât de târziu se arată.

Preotul nemulțamit pururea se luptă cu ideea că cum ar puté pune sarcini pe popor, și în ce chip ar puté deveni bogat în timpul cel mai scurt, născîndu-se în el astfel pofta de avere, și apoi condus de acesta se folosesce de mijlocele cari numai avere pôte să-i aducă, uitîndu-și cu totul de armonia ce trebe să domnescă între fi și părinte. Natural, că născînd fără sațiu după avere, adeseori se folosesce de mijloce neertate, vătămătore și de suflet, după cum zice Măntuitoriu: „Ce-i va folosi omului de va dobîndi lumea totă și și va perde sufletul său (Marc VIII 36)”, pe lângă perderea sufletului, — ru va trage folos nici aici pe pămînt, după cum ne spune Sirach când zice: „Avuția nedreptăților ca rîul va seca și va resuna ca trăsnetul mare în ploie”.

Pe lângă acestea, avuția influințeză mai mult în direcție rea asupra omului. Omul avut face prea puțin, ba de multe-ori chiar nimic pentru a se cultiva și nobilita.

Cultura solidă, cunoștințele adânci și specialitățile cer muncă mare și grea, cer stăruință încordată și neîntreruptă, la ce avutul nu are timp, cer răbdare fără margini, și toate acestea nu sunt de cât suferință și dureri pe cari cel avut nu este deprins a le îndura.

Iată de ce ne vine totdeauna a crede, că ignoranța, timpirea și nepăsarea se lęgă mai mult de avuție decît de lipsă și muncă. Astăzi este un adevăr netăgăduit, că avuții nu-s cei mai cultivați, ci clasa celor luminați o formeză fiii suferinței și ai durerii, fiind-că copiii celorlalți sunt ori timpii și stupiți prin nascere cea mai mare parte: ori de-și înțelepți, dar' cu ușurătate de a risipi totul și de a se deda desfrăului și apoi ruinării.

Cel-ce se scaldă în plăcerile avuției, are o minte trîndavă, inteligență prea puțin desvoltată, rațiune slabă, e ușor atacabil, e de un caracter schimbător, fără de voință, și în chemarea sa fără curagiu în fața năcazurilor ce le-ar întimpina.

Pe când sêrăcia și suferința sunt îndemnurile cele mai puternice pentru a lucra mult și bine în interesul omenimei. Aceste două grele încercări sunt câmpurile de exercițiu pentru luptătorii stîngaci și neîndemnatoci.

Ideile cele mai înalte, simțămintele cele mai nobile n'au fost câștigate de om de cât sub presiunea acestora.

Iisus fiul lui Dumnezeu a trecut prin sêrăcie, sfinții Apostoli, filosofi, moralistii, ómenii de stat ai tuturor națiunilor, au trebuit să trecă prin lipsă și sêrăcie — singurile medicamente cari curătesc și îndestuléză omenimea. În școala lipsei și a durerii s'au format toți ómenii mari ai lumii.

Prin școala lipsei și a durerii trebuie toți să treacă, conducătorii poporului pentru a ști să conducă și pentru a face binele și fericirea supușilor lor, dar' mai vârtos preotul, care e mângâitorul năcazurilor și alinătorul durerilor într' ei și sufletești concresuți lui.

Preotul ocupat numai și numai cu câștigul material nu are timp pentru cultivarea turmei sale, și astfel nu va ajunge scopul creat de providența divină, adică fericirea poporenilor și prin fericirea lor fericirea sa proprie.

Pe când un preot mulțămît cu sôrtea într' împrejurările date se va încerca în tot momentul, ca mai întâiu prin cultura religioasă să-și conducă credincioșii la cele bune și folositoare urmând totdeauna dreptatea, legea creștină și cinstea, — căci cele de lipsă de sine vor urma după cuvântul evanghelic „Căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și acestea toate se vor adăuga vouă (Math. VI. 33.). Ear' a doua cale pe care preotul pôte ajunge la fericire este, dacă preotul va căuta să afle care este cauza sârăciei poporenilor și? ca d. e. beția sau lena, luxul ori deseile procese, etc. și pe acestea le va stîrpi, căci atunci, vindecătul rău, de sine va urma binele și fericirea poporenilor, și prin dinșii a sa proprie.

Vedînd credincioșii binele pe care preotul lor l'a făcut prin aceea că i-a scos din răul ce i bîntuia, cu îndoiță iubire se vor alipi de părintele lor avînd încredere în dînsul. Deci la ivirea proselitismului, unui astfel de preot ușor îi va fi, căci le va deservie poporenilor și urmările triste ale proselitismului, și fiind-că se bucură de încrederea lor câștigată prin mulțămirea și cumpătarea sa, îi va câștiga pentru sine oprindu-i să nu apuce pe calea rătăcirii. (Va urma).

Visitarea gimnasiului din Brad.

— 15 April v.

Ven. Consistoriu archidieceșan deja prin Februaru a. c. a notificat direcțiunei gimnasiiale, că a emis pe Ilustritatea Sa dl Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu archiepiscopesc, să viziteze gimnasiul public român gr. or. din Brad.

Venerata autoritate bisericească-scolară și-a îndeplinit prin această o datorință sfântă față de un institut cultural național-confesional, care înființat din munificența Românilor zarandeni în anii de redeșteptare națională de la 1861—1869, prin stăruința de fer a providențialului Șaguna a fost pus sub suprema inspecțiune a bisericeii, și astfel tot prin înțelepciunea marelui archereu și bărbatilor cu el concluderă s'a asigurat pentru totdeauna, până când popor român, biserica ortodoxă va exista în Ungaria.

Acăsta știre îmbucurătoare a electrisat conducătorii, profesorii și elevii gimnasiiali. Pregătiți așteptau cu dor și drag momentul mult dorit, când prima-dată li-se dă ocaziune să dovedească, că și gimnasiul din Brad împlinesce o frumoasă misiune culturală-națională, și prin această să cauzeze bucurie distinsului și binemeritatului reprezentant al supremei autorități.

Visitarea promițătoare a fi de bun augur pentru prosperarea continuă și viitorul acestui institut, s'a petrecut într' 2/15 și 5/18 April.

Ilustrul emis consistorial a fost întîmpinat la 2/15 April în drumul de la Deva spre Brad îndată la pașirea sa pe teritoriul tractului Zarand, de către protopresbiterul Vasile Damian, președinte al reprezentanței gimnasiiale, și profesorul-preot Stefan Albu.

Sosit la Brad pe inserate și pe plôie dêsă de primăvară, după ce s'a recreat preste nôte, la 3/16 des de dimineță s'a prezentat în institutul gimnasial, a salutat corpul profesoral adunat în sala de conferință și i-a descoperit misiunea sa și interesul superiorității bisericesci-scolare pentru prosperarea acestui gimnasiu; ear' la 8 ore, când s'au început prelegerile, a ospitat, conform planului făcut, din clasă în clasă la 2, 3 și 4 obiecte. A ascultat cu interes, în decursul întregii zile, răspunsurile elevilor și predările profesorilor, punînd însuși întrebări și conversînd cu ei despre chestiuni școlare, îndemnînd la diligență și iubire față de biserica și școlă, cultură și progres.

Intrî orele 12 și 1 d. a. corpul didactic și a făcut reverințele la ilustrul reprezentant al bisericeii, ear' după amezi într' 5 și 7 ore, Il. Sa, însoțit de ppresb. V. Damian, a vizitat pe fie-care profesor la locuința sa, precum și pe alți onorațori români, interesându-se pretutindeni de viața socială, ocupațiunile domestice ale profesorilor și condițiunile lor de traiu.

În ziua următoare, la 4/17 April, fiind zi de Joi, când în Brad din cauza tîrgului nu se țin prelegeri, a vizitat cu deamăruntul edificiul gimnasial, pavilionul de gimnastică, salele și recuisitele de învățămînt, muzeul și colecțiunile sale, biblioteca, archiva și ocupațiunile scripturistice ale elevilor, apoi biserica, odórele și cimiteriul, precum și școala confesională. Tot Joi într' orele 12 și 1 d. a. a fost întîmpinat de o deputațiune a preoțimeii tractuale sub conducerea ppresbiterului Vasile Damian. După amezi într' orele 3—5¹/₂ s'a continuat conf. profesorală, în care și-a espus cu deamăruntul observările sale privitoare la institut, aparținătoarele lui și mersul instrucțiunei.

M'ași estinde prea pe larg, dacă ași încerca să reproduc observările făcute în tôte direcțiunile și cuprinse într'un proces verbal destul de voluminos. Drept aceea mă restrîng a descoperi numai, că institutul gimnasial, atît prin poziția sa cît și prin starea în care se presintă, a impresionat plăcut pe Il. Sa, ear' nisuița continuă a organelor conducătoare, de a realiza la acest gimnasiu tôte îmbunătățirile necesare, l'a satisfăcut.

În ce privește spiritul educațiunei Il. Sa, care deja de peste 30 ani muncesce din tôte dragă inima sa la întărirea neamului nostru în moralitate și religiozitate, luminarea și prosperarea lui în tôte direcțiunile și astfel are esperințe bogate, a recomandat educătorilor să fie totdeauna cu bunăvoință și iubire față de elevi, să aprecieze pe fie-care după individualitatea sa, să le vie într'ajutor în pîntenându-i în mersul lor spre perfecțiune, să se ferescă a și exprima prea des indignățiunea față de ei, să observe totdeauna graduațiunea necesară în privința materialului de învățămînt, să introducă conferențele profesorale, să fie cu indulgență la clasificarea elevilor, să urmărescă tôte momentele cari sporesc numărul elevilor și promovează cultura lor intelectuală și morală-religioasă etc. tot atâtea principii pedagogice momentose și îndemnuri nobile, cari au prefăcut conferința într'a adevărată întrunire educativă.

„În ce privește instrucțiunea, — lucrul de căpetenie, Il. Sa a zis —, cu plăcere constat, că acest institut e pe calea celui mai bun progres. Profesorii sunt la înălțimea chemărei lor, căci se nisuesc, ca elevii nu numai să știe, ci și să înțeleagă ceea-ce învață: astfel învățătura va rămînea pentru elevi o comoră, un capital viu. Procederea acăsta e corectă, de-orece școala și împlinesce misiunea sa educativă culturală numai dacă elevii de la început, de mici se dedau la ordine, la împlinirea datorințelor lor cu conștiințositate, la răspunsuri clare și precise, avînd ei să învețe nu pentru școlă, ci pentru viață.”

După conferență, tot Joi, a vizitat biserica cea frumoasă din Cebea și cimiteriul ei, unde odihnesc mai mulți binefăcători ai neamului și bisericeii noastre, însoțit de ppresb. V. Damian; ear' s'era a participat la cina comună aranjată la dir. gimn. G. Părău. Aci Il. Sa a închinat întru prosperarea gimnasiului din Brad și sănătatea conducătorilor lui; ear' directorul gimnasial întru sănătatea Il. Sale Dlui emis consistorial, dorindu-i, ca în deplină sănătate numeroși ani să viziteze și supravegheze acest institut cultural.

În ziua următoare, Vineri la 5/18 April, dimineță a ospitat în cl. III. și IV. elementară; ear' pe la 10 ore întrunindu-se de nou toți membrii corpului didactic în conferență, Il. Sa îndemnînd pe fie-care să înainteze pe calea progresului, îndeplinindu-și chemarea spre binele bisericeii și neamului, promițînd, că va prezenta autorității supreme bisericesci școlare icôna fidelă a institutului și stărei profesorilor, precum și că din partea sa va face tot ce-i va fi posibil la înaintarea nîmbului acestui gimnasiu, a încheiat conferența introducînd în Cartea de aur a gimnasiului următoarele: „Ca emis consistorial am vizitat gimnasiul gr.-or. român din Brad în zilele 2/15—5/18 April în tôte direcțiunile și am aflat, că învățămîntul se îndeplinește din par-

tea profesorilor cu zel și devotament și că în tôte privințele nîmbul institut cultural național se află pe calea progresului.

Brad 5/18 April 1902, Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit Vicariu archiepiscopesc.

După acăsta, s'a depărtat din mijlocul profesorilor într' aclamațiuni însuflețite, ear' după amezi a plecat din Brad.

Ni-a lăsat însă în urma sa suvenirii plăcute, speranța firmă de a ne vedé mai adese-ori, și convingerea, că visitarea institutului nostru prin bărbai probați și luminați totdeauna va fi folositoare cauzei noastre culturale.

Brad, 15 April 1902.

Dr. P. O.

Earăși conferența preoțescă din protopresbiteratul Deesului.

Gherla, 2/15 April 1902.

Onorată Redacțiune! Reîntorcîndu-mă acasă din visitațiunea canonică, ce în sêptemănilor din urmă am îndeplinit la ordinul Preaveneratului Consistoriu Archidieceșan în calitate de comisariu consistorial pentru visitarea afacerilor bisericesci, școlare și episcopesci în protopresbiteratele Cluj, Turda și Ungurașiu, am aflat, că pâr. T. Cotuțiu mă atacă în „Tribuna“ Nr. 37 a. c. pentru corespondența publicată în „Tel. Rom.“ Nr. 1, 2 și 3 a. c. despre conferența preoțescă ținută anul trecut în Dees.

Fiind-că pâr. Cotuțiu negă cele petrecute în conferență, drept răspuns Vê rog a publica în colônele „Tel. Rom.“ estrasul din protocolul conferenței, care e următorul:

Estras, din protocolul luat în conferența III. a preoțimeii gr.-ort. rom. din protopresbiteratul Deesului, ținută în Dees la 18/31 Decembre 1901.

9. Protopresbiterul-președinte prezintă și cetesce scrisoarea Excelenței Sale Inalt Preasfințitului Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu din 11 August 1901 Nr. 7097 Epitr., prin care se aduce la cunoștința preoțimeii tractuale, că Consistoriul Archidieceșan a aprobat un conclud al sinodului protopresbiterat din tractul Solnocului, carele cu învoirea preoțescă tractuală de acolo a decis, ca salariul protopresbiterului repartizat pe comune să l' plătescă:

a) preoții cu o contribuție anuală de câte 16 cor.;

b) cantorii cu o contribuție anuală de câte 3 cor. și

c) crâșnicii cu câte 1 cor., — fiind-că încassarea competențelor protopopesci de la comunele bisericesci fără avere trebuie să se facă prin repartitie de la popor, care se încassază cu multe greutăți și neplăceri; deci o recomandă a o face obiect de discuție în conferență și în sinodul protopresbiterat ordinar proxim următoriu.

Conferența după o desbatere animată, la propunerea preotului Teodor Cotuțiu, cu majoritate de voturi, decide:

a) Consistoriul să facă economisări desus și să nu pună atâtea taxe pe poporul sêrac, căci se înstrăinează tot mai mult de la biserica, la ceea ce contribuie foarte mult și împrăjurarea, că fiind încredințată încassarea acelor taxe preotului, prin ce acesta devine și executor asupra poporului, conflictele dintr' preot și popor nu se pot evita;

b) După ce de la introducerea constituționalismului în biserica noastră până acum biserica nu a ajutat pe preoțimea interioară cu nimic, nici chiar din fondul sîdioxial, după cum i-s'a pus în vedere, — acum este injust, ca, după ce acăsta își primesce salariul exclusiv de la popor și de la stat (adecă din ajutor străin (congruă), să contribuie la salarizarea preoțimeii superioare, și la acăsta, și încă de nobis sine nobis să fie constrinși și cantorii și crâșnicii, cari aprôpe preste tot servesc bisericeii gratuit ori pentru remunerațiuni neînsemnate; și afară de acăsta nicăiri nu s'a pomenit încă în lume, la nici o branșă, nici chiar la stat, ca inferiorii să contribuie la salarizarea superiorilor lor. Deci este injust a se și aștepta, ca și preoții, și cantorii și și crâșnicii să contribuie, fie chiar și cît de cu puțin, la salarizarea protopresbiterilor ori a altor superiori ai lor.

Protopresbiterul Teodor Herman și preotul Gavril Hango protesteză peste tot în contra tonului și în parte contra motivării

acestei deciziuni, precum și în contra provocării la adresa Consistoriului, ca Preavenerat Acesta să facă economisări de sus (în jos nu?), ca lipsită de substrat; tot așa și în contra acusei, earăși nebasate, aduse bisericeii în general, că acăsta de la introducerea constituționalismului în sinul său până acum nu ar fi ajutat pe preoțimea inferioară cu nimic. (Ajutorul de până acum de la stat, ore nu biserica l'a mijlocit pe sêma preoțimeii? Dar' congrua de acum, iarăși de la stat, cine i-a câștigat-o? Dar' stipendiile din diferitele fundațiuni date cu preferință fiilor de preoți, ajutorarea preotesselor vîduve și a orfanilor remași după preoți etc., nu numără nimic? Prea multă ingratitudine!).

Teodor Herman m. p. protopresbiter, președinte. Gavril Hango m. p. presbiter, notariu. Verificat: Dees, 18/31 Decembre 1901. Gregoriu Lador m. p. paroch. Victor Cupșa m. p. paroch.

Incolo ași puté fi mulțămît cu refuzul de a i-se fi publicat răspunsul în „Tel. Rom.“, ai căruia conducători prea bine cunosc stările din acest protopresbiterat în sensul cum le-am descris eu în colônele acestui ziaru nu numai atunci, ci și de altă-dată. Dar' tot nu pot întrelăsa, ca să nu-i fac următoarele declarațiuni:

1. Susțin într' tôte cele ce le-am scris în corespondența mea despre conferența preoțescă din anul trecut — până când preoții la cari se referă cele scrise nu vor pune în lucrare barem în parte conclusele conferențelor de până acum și ale sinodului protopresbiterat (ordinele consistoriale și regulamente-staturare se înțeleg de sine);

2. Resping imputarea, că umblu după mărire deșartă; și acăsta nici chiar confratele Cotuțiu nu cred să o credă serios, căci arătarea scăderilor altora este cel mai nepotrivit mijloc pentru câștigare de popularitate.

Acăstă imputare mai potrivit i-se pôte face confratelui Cotuțiu, care se face avocatul acelei părți a preoțimeii, carele nu desvôltă nici o activitate (afară de oficiile rituale) pentru interesele culturale și morale ale poporului, ci se închină numai vițelului de aur. (Onóre puținelor excepțiuni!).

3. Lecțiile de morală, ce fratele Cotuțiu mi-le aplică, nu i-le primesc, ci s'eu scôtă mai întăiu bîrna din ochiul Domniei Sale și apoi să caute după așchia din ochiul meu.

D-Sa nici acum după 16 ani nu se pôte desbrăca de ura ce o are asupra protopresbiterului Herman, din cauza, căci nu D-Sa a fost întărit de protopop al Deesului, ci acesta, și așa unde numai pôte, mereu îi pune pedeci unde e vorba de a-i ameliora sôrtea materială ori pentru a-i ușura agendele administrative, așteptând ursorii preste ursorii până se „îndură“ a-i răspunde la cutare ori cutare act.

Apoi acăstă ură, precum se vede din estrasul protocolar publicat mai sus, o arată și față de P. V. Consistor.

4. Nu este adevărată nici afirmațiunea aceea a D-Sale, că „preoților nu li-s'au făcut favoruri din partea bisericeii și nici nu s'a luat în desbatere în sinodul eparchial starea lor precară“. Cetescă ori și cine protocoalele acelor sinode, și se va convinge.

5. Admonierile mele nu pot fi stricăcioase cauzei, căci numai arătându-ne scăderile, putem afla și mijlocele de vindecare; și eu regret mai mult, că nu mi-se dă ocaziunea de a puté arăta și avantajii din partea cea mai mare a preoțimeii din acest tract.

6. Nu-mi derôgă nici decăt imputarea, că tractez preoțimea acestui tract ca pe parochienii mei (pe deținuții din penitențiarul reg. ung. regn. din Gherla), arătându-i defectele în mod cuvințios, căci eu nu sunt obișnuit a măguli și linguși slăbiciunile nimănui pentru a mă face popular.

7. Că sunt ori nu sunt competent a da direcțiuni, mai bine o știe preoțimea tractuală, care mi-a dat atâtea mulțămite protocolare în ședințele conferențelor preoțesci și în ședințele sinodului protopopesci pentru lucrările ce i-le-am prezentat. Acăsta o știe și dl Cotuțiu.

Cu risicul de a fi judecat de puțin modest îmi permit a aminti fratelui Cotuțiu și aceea, că în decursul celor 9 luni din urmă nu mai puțin de cît 7 comisiuni onorifice mi-s'au dat din partea Preaven. Consistoriu

spre efectuare. Cum mi-le-am împlinit acestea, las să judece cei-ce m'au trimis, nu domnul Cotuțiu.

8. Că nu am experiența de paroh, și că nu cunosc greutățile poporului, e un neadevăr, căci dl Cotuțiu știe foarte bine că am fost paroh câțiva ani în același protopresbiterat cu Dsa și încă într-o parohie dintr-cele mai misere și mai espuse proselitismului eterodox; și n'am să mă rușinez de activitatea ce am dezvoltat acolo.

9. Nici aceea nu stă, că nu cunosc referințele preoțime, după-ce însumi am fost paroh și n'am încunjurat nici o convenire oficioasă ori privată cu preoțimea, unde numai mi-s'a dat ocaziune de a pute conveni și a ne descoperi unul altuia durerile.

10. Dar' mai mare nedreptate îmi face confratele Cotuțiu prin afirmațiunea, că nu cunosc nici neajunsurile tatălui de familie.

Sunt născut din părinți economi într-o condițiune materială foarte nefavorită; am crescut la școală cu mâncare adusă în desagi; m'am căsătorit în condițiuni materiale cum pôte nici un țăran de mijloc nu făcea (căci n'am fost materialist, ci mi-am căutat omeni) — va să zică tot într-o neajunsuri, dar' pentru aceea luptându-mă din greu pentru existența fizică familiară m'am luptat și pentru poporul de tot miser materialicesc de sub păstorirea mea și pentru biserică, și n'am să mă rușinez de rezultatul obținut.

Regret însă din adâncul sufletului și a inimei, că după căsătorie și preoție de abia doi ani și jumătate rămânând văduv și repausându-mi și mica copilă, nu mai cunosc și acum neajunsurile tatălui de familie. — Dar' totuși le cunosc și acum, crescându-mi (acum în școala medii) doi frați la școală și ajutându-mi și părinții bătrâni și nepuțincioși, în lipsa altei averi exclusiv din salariul preoțesc.

Și fratele Cotuțiu le știe pe toate acestea, dar' trebuie să spună neadevăruri, numai și numai, ca ore-cum să se pôte spăla de imputările meritate ce i-le-am făcut în interesul cauzei comune.

De încheiere observ, că reflexiunile mele (prea aspru după părerea dlui Cotuțiu, — va să zică totuși le recunosc de motivate și numai în contra tonului lor are excepțiuni) au făcut din conferință obiect de indignare numai pentru dl Cotuțiu și pentru cei de vederile sinistre ale Domniei Sale, cari se supără dacă le spui adevărul.

A bună seamă dl Cotuțiu și aderenții D. Sale, dacă conferința lua un conclud, ca: preoțimea să nu lucre nimic și să nu jertfescă nimic pentru interesele poporului și ale bisericii, dar' să-i dai salariu de ministru (și de unde nu?), mai dându-i și câte o distincțiune cât se pôte de mare, — nu respingea acest conclud, ci într-o aplauze furtunoase îl primea, și propunătorului îi vota mulțămire protocolară de o colă de lungă, și cu toate „neajunsurile“ sale îi mai da și un „magnum aldomas“ de îi mergea vestea pôte până în ceea lume.

La celelalte intervertiri tendențioase și neadevăruri nu aflu demn a reflecta.

Mulțămind respectuos Onort. Redacțiunii pentru publicarea acestor reflexiuni, rămân devotat serv.

Gavril Hango
presbiter ortod. rom.

Revistă esternă

De la Buri. Conform unei telegrame sosite la Bruxelles, comanda de sub conducerea generalilor buri Botha, De Wett și Delarey au respins condițiunile de pace imbiat din partea Englezilor. Prin acesta s'au spulberat toate prospectele de pace.

Cassarea Finlandei. Pe când jos în Africa rapacitatea engleză tinde să ștergă de pe fața pământului două țări libere, în care scop pōrtă crâncen răboiul acum al treilea an deja, — sus la nord un alt colos strivesce, — nu prin răboi, ci prin ucizuri — libertatea și autonomia unui alt popor mic, dar' de mare cultură. Finlanda, care până la actualul țar („bun“ și „milos“) își avea autonomie deplină, — nu mai este. Telegrame din Rusia vestesc, că guvernul rusesc a cassat toate drepturile autonome ale Finlandei, încorporând-o la imperiul rusesc ca simplă provincie.

NOUTĂȚI

Fapte bune. Zilele acestea s'a pus la cale în Orăștie o acțiune vrednică să fie imitată și în celelalte parohii ale noastre. A nume, biserica gr. or. din Orăștie odinioară era una din cele mai sărace, fiind condusă însă de omeni zeloși întru ridicarea ei la stare mai bună, și-a acuitat an de an câte un loc nou, a adaptat și mărit edificiul școlar corespunzător recerinelor, a făcut casă parochială și și-a acuitat o moșie frumoasă. Toate acestea, s'evărșite deosebi la stăruința fostului president al comitetului parochial Dr. Ioan Mihu și a fostului notariu al comitetului, odinioară învățătoriu în Orăștie Dr. Ilie Cristea, acum secretariu consistorial. După toate acestea frumoase fapte ale comunității noastre bisericești din Orăștie mai lipsea un lucru tot de atâta însemnătate pentru bunăstarea bisericii de acolo. Edificiul biserice, bătut de vremuri e slab și — în urma progresului de pe celelalte terene — nu mai e corespunzătoriu întru toate. Bani pentru zidire nouă nu erau. Zelul și dragostea față de așezămintele bisericesci-culturale a îndreptat însă pe credincioșii din Orăștie și în această privință spre calea cea bună și ducătoare la scop. La stăruința dlui Dr. I. Mihu și a comitetului parochial s'a pus deja basă unui fond pentru zidirea biserice, prin contribuiri benevole, cari deja la început au dat rezultat vrednic de totă lauda. Parte cu obligământ de a răspunde suma deodată, parte cu angajament pe mai mulți ani, au subscris contribuiri următorii: Dr. Ioan Mihu 1000 corone. Ioan I. Vulcu 1000 corone, A. P. Barcian, Valer Orbonaș, Dr. A. Vlad, I. Moța, câte 500 corone, Daniil David 400 corone, Simion Vlad, dna P. v. Kopetzky câte 300 corone, Vasilie Domșa, Constantin Baicu și Ioan Lăzăroiu câte 200 corone, Ioan Branga, George Brassai, Vasilie Romosan, George Gelmărean, Iosif Tabacariu și Dumitru Rob câte 100 corone. Afară de acestea, Iosif Orbonaș s'a obligat să contribuie cu câte 30 corone pe an cât va trăi, ear' Adam Cristea cu câte 10—20 corone în tot anul.

Începutul e făcut; dorim vrednicilor parochieni continuare demnă de acest frumos început.

Himen. Dșora Maria Onițu, fiica judei de tribunal în pensiune Alexiu Onițu, acum locuitoriu în Sibiu, s'a fidanțat cu dl Nicolae Radu, compabil comitatens.

Monument la Călugăreni. Mai mulți fruntași din Giurgiu (România) au publicat zilele acestea un apel de următorii cuprins: In ziua de 13/23 August 1895, Mihail Vitezul, Voevod al țării românesce, a s'evărșit la Călugăreni una din faptele cele mai glorioase ale națiunii noastre.

Toți cunoscem idealul său mare și fala ce a revărsat asupra țării vestita bătălie.

La Călugăreni zac, de aproape 300 de ani, osemintele străbunilor noștri, alături cu leșurile păgâne.

Trecătorului nimic nu îi amintesc, că acolo o mână de eroi s'au sacrificat în vremuri pentru România de azi.

Cu toții recunoscem, că monumentele învederează starea de cultură a unui popor, ear' comemorarea lor este omagiu ce țara aduce filor ei viteji și faptelor lor.

Cu toți deci să dăm din obolul nostru pentru ridicarea unui monument la Călugăreni. Sperăm că totă suflarea românesce și instituțiile noastre se vor uni cu glasul nostru și vor contribui la ridicarea unui monument comemorativ la Călugăreni.

Caragiale — premiat. Patruzeci bărbați de inimă din București au luat hotărîre să deie lui Caragiale un premiu pentru scrierile publicate sub titlul „Momente“.

Mulțămire. Ilustritatea Sa Dl Arhimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu cu ocaziunea Sfințelor Paști din acest an a binevoit a dona bisericii noastre din Sobodol cu Hramul S-ta Paraschiva, o cruce frumoasă de argint în preț de 120 corone. Esprimăm Dlui Arhimandrit și pe acesta cale adâncă mulțămire. Sobodolul Branului, în 7/20 April 1902. Pentru comitetul parochial. Stan Toma.

Cărțile postale (correspondențe) de câte 2 cruceri (4 fileri), cu ziua de 1 Maiu au fost scose din circulațiune. Cei cari și după această zi vor întrebuința astfel de cărți postale, respective aceia cărora ele vor fi adresate, au să solvescă pentru ele 8 fileri chiar și în cazul că ele sunt provădute cu marca suplimentară de 1 filer.

Asemenea sunt scose din circulație și mandatele postale de câte 1 filer. Știrea dată de celelalte ziare, că aceste mandate mai pot fi întrebuințate până la sfîrșitul lunii Iunie, — nu este esactă.

Corul plugarilor din Coronca invită la petrecerea ce o va arangia în 29 April v. în comuna Coronca (M. Oșorheiu), cu programul următoriu: Sfințirea steagului corului plugarilor români din Coronca, act s'evărșit de 6 preoți. Cuvânt de deschidere. Declamări și cântări. Joc. Începutul la orele 2 d. a. Invitări speciale nu se trimit, ci binevoitorii din prejur sunt rugați să iasă act din ziare despre aranjarea petrecerii și să sprijinească acesta mișcare culturală-națională a bravorilor țărani români din Săcuime.

Ninsore. Se serie din Brașov, că Mercuri dimineța temperatura era scădută sub gradul 5 și că totă ziua a nins.

Petrecere în Alba-Julia. Comitetul parochial de la biserica gr. ort. din Alba-Julia orașiu invită la producțiunea teatrală împreună cu dans, ce o va arangia Marți în 6 Maiu st. n. a. c. (în ziua de sf. George) în „Hotel Elisabet.“ Venitul curat e destinat pentru ridicarea unui zid la Cimiteriul biserice. Începutul la 8 ore s'era. Se va reprezenta piesa *Noptea de sfântul George*, Vodevil în II. acte de Theohar Alexi

Iubileu — iepurilor. În 18 August st. n. regimentul 38 de infanterie și serbăză iubileul participării la cucerirea Serajevului. În expediția pentru ocuparea provinciilor Bosnia și Herțegovina, regimentul 38 — pe atunci numit Mollinari — s'a distins deosebi la Serajevo, a cărui cucerire s'a întemplat la 18 August 1879. Tot cu acel prilej regimentul serbăză și iubileul signalului său. A nume, fie-care regiment își are signal propriu (melodia unui vers din cutare cântec cunoscut); astfel și regimentul Mollinari. Signalul însă seamăna foarte mult cu al regimentului 20 (Vasa), ceea-ce adese-ori dădea ansă la confuziune. S'a întemplat însă, pe timpul operațiunilor din Bosnia, că o patrulă din regimentul Mollinari împreună cu una din regimentul Vasa, aveau să sondeze terenul. Cum înaintau pe câmp, observă deodată ceva mișcare în o tufă. În credința că e dușman, soldații și-au luat puscile la țință, dar' din tufă au sărit — doi iepuri și letea pe câmp. Doi din patrula regimentului Mollinari, de necaz că i-au pălăit iepurii, au pusec după ei, dar' nu i-au nimerit. Cei din patrula regimentului Vasa, ca să necăjescă pe răii țințăși, pe cale li-au tot cântat a batjocură: „Mollinare, Mollinare, iepurii au fugit!“ Au aflat despre întemplare și ceilalți soldați din tabără și a aflat chiar și comandantul regimentului 38. Acesta apoi, convenindu-i melodia cântecului, care nu mai seamăna cu signalul regimentului Vasa, a dispus, ca signalul regimentului 38 să fie: cel al iepurilor. Astfel a cēpătat regimentul 38 signalul: „Mollinare, Mollinare, iepurii au fugit!“ (pe ungurese, căci regimentul e unguresc, signalul e: Mollinari, Mollinari, elszaladt a nyul!)

FELIURIMI

Istoria femeii. Cu trecutul ei de preste 3000 de ani femeia ofere foarte bogat material de studiu istoriografului. La poporele din evul vechiu femeia era ori sclavă, ori tirană. Numai la poporul evreu avea poziție ceva mai demnă. Femeia din evul mediu era selbatecă, misterioasă, astută și crudă, ori apoi jertfitoare de sine și sfântă. Sub influința spaniolă femeia trece în extrem, ia atitudine de grandetă rigidă, umblă în robe lungi, se sulemenesc și îi plac parfumurile tari, deosebi parfumul rugului, dacă pe acela erau puși să ardă „schismatici“. Mai târziu, sub influința reformăiunii revine într-o cadrele judecătii și îmbrăcăminteii firesci, și tinde spre de-sine-stare intelectuală.

Epoca reformăiunii e înlocuită apoi cu era femeii franceze uzuratrice. În întrăgă Europa vine la modă haina decoltată, simțul moral slăbește, femeia iubesc artificialul atât în îmbrăcăminte, cât și în educațiune. Vine însă marea revoluțiune, în cursul căreia multe căpșore, frise cochet și pudrate, cad sub barda giloteinei. Bărbații, și chiar și băiețandrii sunt duși în răboi, multe își jlesc iubii, căduți pe câmpul de răboi jertfindu-și viața pentru patrie. Femeia învață a ști ce e suferința, învață a-și iubi patria, pentru care și jertfesc tot ce are. În această epocă femeia dă numărăse exemple de cea mai sublimă jertfă de sine, dar' nu rare-ori și de cea mai s'arbăosă crudelitate.

Urmăz, ca evoluție istorică, femeia modernă, acest interesant mixtum compositum al scăderii măruntelor și al virtuților măruntelor, pe cari însușiri istoriografia culturală obicinesc a le numi cu numirea de feminism. Femeia modernă apără și acasă, cercetăz

universități, petrece nopțile pe la cluburi, discută, studiază, criticează, critică cu deosebită predilecție slăbiciunile bărbaților, și cu pathetică emiașă perorază despre drepturile femeii și despre egal-indreptățirea ei cu bărbații în toate ale vieții. Într-acestea se înstrăinează tot mai mult de cătră femeism; în umblet, în vorbe, în îmbrăcăminte și n maniera maimușescă bărbații, și prin înseși faptele ei se dă de gol, că misiunea de căpetenie a ei nu în emancipația femeescă, ci în căsnicie și n educarea copiilor ei residă.

Contrastul femeii emancipate e cocóna modernă, care întrăgă viața și-o petrece într-o dantele, mătăsurii și catifele: care drept că nu-și face capul călindariu cu cestiunea feminismului, dar' nici cu soțul ei și cu copiii ei nu-și prea face griji, ci mai mult cu aceea, ca să placă bărbaților, să-și petrecă bine, să-și păstreze frumseța pe timp cât mai îndelungat, etc.

În uimitore năltime peste toate acestea stă femeia ideal, adevărata femeie modernă, care cea mai mare bucurie a vieții și-o află în împlinirea misiunii sale de femeie. Care învață, cetesc, ocupă oficiu, muncesc, — și toate acestea pentru-ca să împartă cu soțul ei luptele pentru existență și ca fidelă soție să-i fie mângăitoare în zilele de cercări și nenorociri ale sorții. Ear' cea mai supremă ambiție și-o află în a da și a cresce familiei și patriei fii și fice nu numai frumoșe și sănătoșe, ci și înzestrate cu adevărată cultură a inimii și minții.

Din public.*)

Mulțămire publică.

Subscribul devenind paroh în urma tatălui meu, care mult a ostenit pentru binele și înaintarea bisericii noastre, problema cea mai ardetore într-o altă mi-a fost înzestrarea cu pământuri, înfrumusețarea — ornarea bisericii cu odore prețioșe. Acesta dorință încetul cu încetul mi-se realizează.

În acest scop am fost sprijinit de parochienii mei, de cei străini de parohie și de un fiu al Branului, om avut în România, — George Zenofie Moșoiu, agricultor, care a dăruit un policandru pentru 18 lumini, în valoare de 380 fl. Valoarea tuturor odorelor și ornamentelor dăruite în un timp de 10 ani se urcă la suma de circa 1500 corone.

Acum vin să înregistrez iarăși un cas plăcut. Parochianul meu George Nenciu epitrop bis. și cassar comunal, primindu-mi propunerea a dăruit de Sf. Sărbători 2 candelă de argint de tot frumoșe, în preț de 60 corone, ce s'au așezat la icónele împărătești, — 2 tot de argint fiind dăruite de mai nainte de Aron Moșoiu și N. Enescu.

Acest vrednic creștin și în anul 1897 a dăruit pe Sf. prestol un sfegnic cu 3 lumini (troiță) tot de argint, în preț de 18 florini.

E om încă tiner, deștept și cu avere bună, promite încă a mai îndeplini astfel de fapte, fiind mai pe sus de toate religioș aversea o întrebuinteză bine, Dzeu — să i-o sporăscă — ear' ca unui om modest nu-i cadă rău această publicare, căci prin ea voesc să dau îndemn de imitare și altora de aici și de airea. Dee-le Dzeu răsplăta cerescă. Faptele vorbes de sine.

În numele bisericii noue gr. or. din Simon (Bran).

Simon, 6 April 1902.

Cu stimă:

Ioan Moșoiu
paroch

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesce răspunderea.

Cărți și reviste.

A apărut:

„Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coróna ungară“, — volumul I. de T. V. Păcățian, și se trimite imediat celor-ce doresc să o aibă. Prețul unui esemplar broșat 10 corone, legat în pânză 11 cor. 60 bani. Se pôte procura de la autorul în Sibiu, ori prin librăria arhidiececană.

Casa

din **Strada pintenului Nr. 18**
se vinde din mână liberă. A se întreba
în *Wiesengasse Nr. 4.* [56] 1-3

Alexandru Márki

Istoria universală pentru școle ci-
vile și superioare
de fete pe baza planului de învățământ
din 1887. — După edițiunea VI în românește
de I. Popovici. — Aprobata de Inaltul Mi-
nisteriu r. u. de culte și instrucțiune publică
sub Nr. 4566/1901. — Prețul legat 2 — cor.
A se procura de la **Librăria archidieceșană.**

Povești

pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale
de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 coronă
de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

Liturgierul

— cu litere latine —

broșat cor. 6, legat cor. 8.

Librăria archidieceșană.

Douăsprezece

Cântece de școală

pentru două și trei voci egale
de

Timotei Popovici

prof. de muzică la seminarul „Andreian”.

Caetul I.

se află de vânzare în Editura Librăriei Ar-
chidieceșane cu prețul de 50 fil. plus porto
6 fil. ează recom. 45 fil. se mai pot procura
și de la Tipografia și Librăria diecesană Ca-
ransebeș, Librăria I. Ciurcu, Brașov, Tipo-
grafia A. Todoran Szamos-Ujvár, Tipografia
și Librăria seminarului gr.-catolic Blaj și la
Tipografia și Librăria H. Pardini Cernăuți
(Bucovina).

Asigurarea pe viață

este astăzi pentru viitorul fie-cărei fa-
milii un factor atât de important, în cât
o poliță de asigurare pe viață se nu
lipsească în nici o familie. Mai favora-
bilă este aceea asigurare, care pe lângă
ajutorul imediat în cazul morții, mai
oferă asiguraților rămași în viață încă
și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}\%$ interese după banii
solviți. În țera noastră există o unică
bancă mutuală de asigurare, care —
stând la înălțimea chemării sale — co-
răspunde acestor cerințe, și aceea este
banca

„THE MUTUAL”

Acastă bancă e cea mai mare
și cea mai avută bancă de asigurare
din lume, dispunând cu finea anului
1901 de o avere totală de

Franci 1.828,180.000.

Ea își are direcțiunea sa generală
în New-York (America) și posedă în
patria noastră concesiunea și garanța
pretinsă de legile țerii. Neavând ac-
ționari venitul ei întreg îl distri-
bue între cei asigurați. Asigurări
se efectuează în toate combinațiile.

Direcțiunea pentru părțile ardelen:

în Cluj.

Director: Lud. de Szepessy.

Representanța cu corespondență
în limba română în

Sibiu, strada Wiesen Nr. 10

Representant:

Eugen C. Pipos.

[57] 1

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop
și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Li-
brăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat
7 cor., legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat
8 cor., legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei;
cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-
pelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele
cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.**
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colec-
țiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan
de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, etc.

Prețul: broș. **6 cor.**, leg. **7-70, 8-20 și 9-50 cor.**

Se poate procura dela

**Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiu.**

Op premiat de Academia Română.

Semințe

din

Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: cuvântări la toate Duminecile de preste an.

„ II.: precum și la prasnicele și sărbătorile,
precum și la casuale bisericesci.

„ III.: cuvântări la înmormântări parastase etc.,

Prețul fiecărui tom 3 corone și porto postal.

Se află de vânzare la **autorul și la**

**Tipografia și librăria Archidieceșană
Sibiu**